

Agerdykningsberetning.

(Fra Slutningen af Februar.)

Frosten begyndte iaar allerede i den første Uge af November og vedvarede hele Maaneden igjennem, i den sidste Uge var den endog temmelig stræng, da Thermometret sank indtil -8° . I December indtraadte igjen Løveir, som med nogle Afvekslinger varede til Slutningen af Januar, da en stærk Frost med megen Sneer for en Tid gav Alt et vinterligt Udseende og frembragte et godt Kaneføre. Allerede i den anden Uge af Februar indtraadte imidlertid Omflag i Veiret og Maaneden endte med et taaget og mildt Veir.

Esteraarsarbejderne afbrødes derfor iaar temmelig tidlig og faa Steder vare de fuldendte; mange Steder vare end ikke Stubmarkerne ombrudte, som dog for endeel hydrorte fra, at man anvendte endeel Tid paa Tærskning, for at benytte de gode Conjunctioner, som de høie Sædpriser frembød i Begyndelsen af Esteraaret. Løveiret i December benyttedes imidlertid af mange Landmænd til at fortsætte Pløiningen, og man tør derfor nok antage, at denne ialmindelighed ikke er mere tilbage end under sædvanlige Forhold. For Gjødningsfjorsel og Mergling har Vinteren været gunstig, og en stor Deel Arbeide er udført.

Vintersæden kom paa Grund af den sildige Høst noget seent i Jorden og Hveden saeedes i Reglen først i Octobermaaned. Den tidligsaede Sæd stod, med Undtagelse af de

Steder, hvor Agerneglene havde huseret, godt, da Frosten indtraadte. Hidtil har Frost ingen Skade forarsaget, men afvælgende Is og Frost i Marts og April kan let blive farlig, da Vintersæden ikke har megen Kraft til at staae imod med. Da Hvedehøsten i de sidste Aar er falden temmelig ugunstig ud paa mange Steder, er der iaar saaget mindre Hvede og mere Rug end sædvanlig. Rapsen er endnu lovende.

Huusdyrenes Sundhedstilstand er ikke overalt god. Hestene lide almindelig af Kolik og ondartet Krop, flere Steder ogsaa af Lungefyge. Paa tvende Gaarde (ved Kjøbenhavn og Aarhus) ere endeel Heste pludselig døde af en Rygmarsbetændelse, dog ere disse Exempler, saavidt os bekjendt, ene-staaende. I to af de os tilsendte Meddelelser tilraades Anvendelse af en lille Givt Gulerødder daglig, hvorved det begge Steder er lykkedes at holde Besætningen sund, medens Hestene paa alle omliggende Gaarde vare angrebne. Paa den ene Gaard skjæres ogsaa noget Byghalm mellem Haffelsen.

Blandt Køerne er over hele Landet, navnlig paa de større Gaarde, Kastning almindeligere end sædvanlig, hvilket vel neppe med Urette tilskrives det mindre velbjergede Foder. Man vil have bemærket i det sydlige Sjælland, at der finder mindre Kastning Sted paa de Gaarde, hvor Sæden strax er bunden op, end der, hvor den har ligget længere Tid paa Skaar, og derfor lidt mere af Veiriget. Blandt Merinosfaarene har Leverslynderen ikke krævet saa Offre; paa en Gaard i Holbeks Amt ere endog 300 Faar døde af denne Sygdom. I den nordlige Deel af Ringkjøbing og Viborg Amter, hvor i de foregaaende Aar mange Faar ere døde, synes Sundhedstilstanden i denne Vinter at være bedre. Fra en Gaard i Kjøbenhavns Amt klages over, at Sviin iaar have været mindre trivelige end sædvanlig, og at Kjertelsygdom har bortrevet flere.

Foderstanden af Hestene er god, langt bedre end forrige Aar, da Havren iaar er vægtigere, af Køerne noget ringere end sædvanlig. Foderets Næringssevne er meget forskjellig, hvad der er høstet godt synes ikke at lade noget

tilbage at ønske, men det sletbjergede kan naturligviis ikke være meget nærende. Da Sædpriserne ere faldne og Smørpriserne holde sig, synes der at være al mulig Opfordring til at anvende endeel Kjøerne paa Køerne; mange Steder i Jylland steer det ogsaa, men paa Derne finder det kun undtagelsesviis Sted, navnlig hos Bønderne, hvor Dvægets Pleie bestandig lader meget tilbage at ønske.

Fodermængden er tilstrækkelig paa Derne og mange Steder endog rigelig; ogsaa i Østjylland og Slesvig er, selv om Vinteren skulde blive langvarig og stræng, ingen Mangel at befrygte, skjøndt man ikke heller vil faae meget tilovers. I Vestjylland derimod seer man mange Steder med Uengselighed Foraaret imode; Kreaturbesætningen er ialmindelighed større end sædvanlig, da Mange ikke vilde sælge i Efteraaret ved de dalende Priser. Halmen har været kort og fylder kun lidt og Høhøsten gav med Undtagelse af Marstengene næsten kun det Halve mod sædvanligt, desuden maatte man paa Grund af den tidlige Frost tage Ungqvæg og Faar næsten en Maaned tidligere ind end man pleier. Det er ikke alene i de lette Egne, men selv i Thy, at Foderet er meget knapt; i Viborg har man betalt indtil 40 § . for 1 Lpd. Hø og 28 § . for 1 Lpd. Halm; i Hamrumherred gives Dvæget og Faarene mange Steder en Givt Lyng daglig, ligesom man ikke saa Steder allerede benyttede de milde Dage i Slutningen af Februar til at lade noget af Dvæget komme ud. For disse Egne vil det derfor i høi Grad være ønskeligt, at de nuværende gode Udfigter til et tidligt Foraar ikke skuffes.

For Rodfrugter var forrige Sommers tørre og kolde Veir ikke gunstig; i Efteraarsmaanederne udviklede de sig dog godt, og hvor de vare godt behandlede og saaede i kraftig og dyktbearbejdet Jord, naaede man flere Steder 300 Tdr. paa en Td. Land, selv paa større Stykker, men i Reglen kom man ikke saa høit, og 200 Tdr. er vistnok det almindelige. Kaa-rabi og Turnips lykkedes i Almindelighed bedre end Runkelroer. Optagningen var forbunden med Vanskelighed, hvor man tø-

vede for længe dermed, da Frosten indfandt sig saa tidlig; man bør vistnok i Almindelighed ikke udsætte den længere end til Slutningen af October, om man endog, som Tilfældet var iaar, kan være fristet dertil ved Roernes fortsatte Udvikling. Opbevaringen har været vanskelig paa Grund af det afveglende Veir, og hvor man ikke har været meget opmærksom, ere en-deel Roer raadnede i Batterierne. Kokaal, der iaar er dyrket paa flere Steder, roses særdeles, og vi troe at burde hende Landmandens Opmærksomhed derpaa, da den danner et fortrinligt Overgangsfoder om Efteraaret.

Kartoffelhøsten er falden meget forskjellig ud. Sygdommen har dog indfundet sig næsten overalt, men mange Steder først efter Optagningen, og i meget forskjellig Grad. Det høieste Udbytte, vi have erfaret, er 70—90 Tdr. paa en Tønde Land, som er naaet flere Steder i det nordlige Sjælland; men i Reglen maa 40—50 Tdr. ansees som en under de nuværende Forhold tilfredsstillende Afgrøde, og som man end ikke overalt har naaet. Udbyttet er dog i det Hele høiere end i de foregaaende Aar.

Omendstjøndt Udtærkningen endnu langt fra ikke er fuldendt, er man dog istand til for Tiden med nogenlunde Sikkerhed at kunne udtale sig om Udsaldet, og vi have i Slutningen af denne Beretning meddeelt en Udsigt over Holdene i de forskjellige Dele af Landet. Endstjøndt vi have udsat Hefets Slutning noget over den bestemte Tid, for at afvente de senere indkomne Beretninger, savne vi dog Meddelelser fra enkelte Dele af Landet, f. Ex. det sydsøstlige Jylland, ligesom ogsaa Efterretningerne fra Lolland ere sparsomme. Dog haabe vi, at den nedenstaaende Oversigt vil give et temmelig tro Billede af Høstens Udfald, naar man kun erindrer, at der ingen Hensyn kan tages til mindre Forskjelligheder, og af disse har der iaar været mange, baade fordi Saa- og Høsttiden havde en saa stor Indflydelse og det stormende Veir i Slutningen af August formindskede Afgrøden paa den umeiede og næsten modne Sæd med et Par Hold i de for Vinden udsatte

Egne. Som en fuldstændig Gjennemsnitsafgrøde for hele Landet troe vi dog ikke, at de nedenansførte Jold kunne ansees, dertil ere de for høie; de maae nærmest kun betragtes som Gjennemsnitsudbyttet af de veldyrkede Jorder, om man end maa indrømme, at paa de bedstdyrkede Jorder have Joldene været ikke saa lidt høiere.

Hvorvidt Afgrøden over hele Landet hæver sig synderligt over en Middelhøst, ansee vi for meget tvivlsomt. Seer man alene hen til Tondeantallet, har vistnok Udbyttet været ikke saa lidt større end i et sædvanligt Aar, men Sædens Qvalitet er iaar langt ringere, og navnlig den meest værdifulde Sæd, Hveden. Jalmindelighed har dog Sjælland, Møen, Falster, Lolland, Langeland, Taasinge og Bornholm havt noget over en Middelhøst, og navnlig Nordsjælland, Langeland og Taasinge; Fyen, det østlige Jylland og Slesvig har omtrent naaet en Middelhøst, men i det vestlige Jylland og navnlig Viborg og den østlige Deel af Ringkjøbing Amter har Høsten været ikke saa lidet derunder.

Hveden er den Sædart, der er falden mindst tilfredsstillende ud og har ikke svaret til Forventningerne. Meget saa Steder er den fri for Sygdom, og navnlig har Kusten været mere udbredt, end man tidligere troede, ligesom ogsaa Hvedemyggen har gjort megen Skade; Følgen har været baade at Joldene ere formindskede og Vægten let, ved det meget indblandede Smaaform. Som Gjennemsnit over hele Landet kan man neppe regne høiere end 8 Jold til en Vægt af 120—124 Pd. holl. Om end Udbyttet overstiger det forrige Aars baade i Jold og Vægt, naaer det dog langtfra ikke et Middelaar, der vel kan ansættes til 11 Jold til en Vægt af 126—128 Pd. holl. Det er høist beklageligt, at den Sædart, der erholder den kraftfuldeste og bedst bearbejdede Jord, og hvorafter i år den større Landmand venter at faae sin Hovedindtægt, i de sidste Aar begynder at blive usikker. Vi haabe imidlertid, at det kun er forbigaaende, saaledes som saamange Plantesygdomme, der komme og forsvinde paa en lige usforklarlig

Maade, men vi finde det meget naturligt, at Hvedeudsæden, som ovenfor bemærket, iaar er mindre end sædvanlig.

Rugen har overalt givet en meget god Afgrøde med Undtagelse af en lille Del af Vestjylland; i Thisted og Ringkjøbing Amt er Kapitelstaxten paa Rug omtrent 1 Rd. høiere end i de andre Amt, som bedst viser, at en Mangel maa være tilstede; i Egnen mellem Viborg, Holstebro og Ringkjøbing samt Hamrum Herred, hvor dog Rug er Hovedsæden, antager man ikke, at Afgrøden er tilstrækkelig til eget Forbrug og at Tilførsel er nødvendig. Kornpriserne ere derfor høiere i det vestlige end i det østlige Jylland; „for hver Mål man kommer vest fra Silkeborg bliver en Tønde Rug 1 Mk. dyrere“, bemærkes i Beretningen fra Hamrumherred. Nærmere Bøsterhavet, og navnlig i Egnen mellem Ringkjøbing og Ribe, synes Høsten at være falden tilfredsstillende ud, og fra alle andre Steder af Landet roses Rugen for at stjeppes godt og efter reen og velbehandlet Brak tor man vistnok anslaae Middelubdyttet til 10—12 Fold. Vægten er imidlertid ringe, kun 116—120 Pd. holl.

Bygget kan regnes til en Middelhøst og naaer omtrent 10 Fold som Gjennemsnit. Farven er ialmindelighed noget mørk og Vægten overmaade forskjellig; det tidligtfaaede og velbjergede har en god Vægt.

Havren har i Almindelighed givet godt og veier ogsaa godt; det er imidlertid umuligt at have en begrundet Mening om Gjennemsnitsfoldene af denne Sædart, da den faaes paa saa særdeles forskjellig Jord og en stor Del opføres utærsket. Vægten er omtrent 80 Pd. holl.

Grterne vilde, hvis de vare blevne godtbjergede, have givet over en Middelhøst, men flere Fold ere blevne paa Marken, og de, der hjembragtes, vare ialmindelighed i vaad Tilstand, saaledes at de ingen god Handelsvare afgiver. Man kan vel i Gjennemsnit anslaae Udbyttet til omtrent 8 Fold. Grtehalm har mange Steder lidt saameget, at den ikke kan benyttes til Foder, men bringes lige paa Møddingen.

Boghvede giver med faa Undtagelser kun ringe Fuld og er mange Steder næsten ganske mislykket.

Med Hensyn til Agerdyrkningsforholdene i Almindelighed have vi kun lidet Nytt at tilføie. Opdyrkning af raae Jorder, Braak, Mergling, Udgravning og Udbredelse af bedre Agerdyrkningsredskaber ere i stadig Fremgang, og Jorden afvindes derved større Afgrøder, men den Erstatning, Jorden skulde faae for de rigere Afgrøder, udebliver desværre altfor hyppig, da hverken Kreaturtallet eller Qvægets bedre Fodring og Pleie holde Skridt dermed, omendstjøndt her vel ogsaa er en Fremgang tilstede, men langt ringere end i førstnævnte Henseende. Krodfrugtdyrkning udbreder sig stadig, om end langsomt, og derpaa støtte vi meest vort Haab til at en større Opmærksomhed vil blive Qvæget tildeel. Drainingen gaar godt frem, efterhaanden som flere Drainrørsfabrikker oprettes, og vilde gaae endnu raffere, naar Lovgivningen bedre understøttede den; da imidlertid denne Sag nu er kommen under Regjeringens Overveielse, haabe vi, at en Forandring til det Bedre ikke vil lade længe vente paa sig.

Som Nyheder, der have Interesse for Landbostanden, ville vi endnu bemærke, at en Dampmaskine af 6 Hestes Kraft i denne Vinter er sat i Gang paa Adelsøborg i Holbek Amt til at drive Tærste-, Raste-, Korne-, Rense-, Kveffjære-, Hakfelse- og Kornknuse-Maskiner, samt en Cirkelsaug, og ved Spilledampen koges Koer; naar tilstrækkelig Erfaring er indsamlet om dens Anvendelse, haabe vi at kunne meddele Tidsskriftets Læsere en Beretning derom.

En anden Nyhed er, at D^hrr. polyteknisk Kandidat Drsted og pharmaceutisk Kandidat Groth til Foraaret aabne et Laboratorium, hvor der for billig Betaling vil gives Landmænd Leilighed til at faae alle Gjødningsarter, Produkter og Jordarter undersøgte. Da Cand. Groth i flere Aar har bestyret Laboratoriet under Professor Scharling, og Kandidat Drsted et Par Aar har bestyret et engelsk Laboratorium, hvor

slige Underjøgelser foretages i Mængde, have de begge megen Øvelse i at foretage chemiske Arbejder.

Endelig er Veterinair- og Landbohøiskolens Hovedbygning nu bragt under Tag; de andre Bygninger ville blive opførte i Løbet af Sommeren, og i Augustmaaned næste Aar haaber man, at Høiskolen vil blive aabnet.

Klagerne over Mangel paa Arbeidskraft og den høie Arbejds løn tiltage bestandig, navnlig fra Jylland. Karlslønnen er steget til 70—80, ja i det nordlige Slesvig endog til 90 Rd. aarlig, og Pigelønnen til 40—50 Rd., og Arbejdet, der udføres, staaer ikke i Forhold til den forhoiede Løn. I en Beretning fra en Godseier i det østlige Jylland bemærkes i denne Anledning:

„Det bliver Aar for Aar vanskeligere at tilveiebringe den fornødne Arbeidskraft for Landbruget og en uheldig Grijs er at befrygte. Aarsagerne ere indlysende, men Midlerne til at afvende Faren ikke at udfinde. De høie Priser paa Landmandens Produkter, som i en Række af Aar have fundet Sted, har udbredt stor Velstand i Gaardmands- Classen, som har havt til Følge, at Agerbruget gjør store Fremskridt, men folgelig anvendes ogsaa en større Arbeidskraft paa ethvert Agerbrug, og da Folkemængden ikke er tiltagen i samme Forhold som Arbejderne søges, maa Savnet af et tilstrækkeligt Antal Arbejdere overalt vise sig.

Den store Velstand hos Agerbrugerne fremkalder større Velstand blandt Kjøbstadsbefolkningen, der saavel paa Landet som i Byerne foranlediger Byggelyst, hvorved et langt større Antal Mennesker finde Bestjæftigelse end forhen og hvorved mange Hænder tabes for Landbruget. Kommer nu hertil de offentlige Arbejder, som foretages efter en stor Maalestok og at Fortjenesten for den simple Arbejdsmand er stegen i den Grad, at han lettere kan ernære sin Familie, uden at Kone og Børn ere nødsagede at søge Arbejde udenfor Huset; saa kan ingen grundig Sagttager være i Uvisshed om, hvad der foranlediger den Mangel paa Arbejdere, som hemmer et endnu

større Opsving af Agerbruget. I de senere Aar har man søgt Arbeidere fra Udlandet. Fra Lydsfand Mandfolk til Teglværkerne og Løvgravning, fra Sverrig Mandfolk og Fruentimmer som Tjenestehjende og hidtil har man dermed kunnet hjælpe sig, men Hjælpen fra Sverrig maa rimeligviis snart ophøre og da synes Trangen at maatte blive overordentlig, indtil en tiltagende Folkemængde i Landet selv atter bringer Ligevægt imellem Forbruget af Arbeidskraft og Arbeidsjægende. At et saadant Omflag vil indtræffe er utvivlsomt, men hvem formaaer at overskue, hvilke Ænder i Forholdene, der forestaae før dette Maal naaes. At den lette Afgang til Arbejde demoraliserer Arbeidsklassen mere end den større Fortjeneste, er en almindelig udbredt Mening. Den retfærdige Arbeidsherre klager ikke over at Arbejdslønnen er stegen til over det 3 Dobbelte; men over, at Arbejderne, som tjene paa fast Løn udrette mindre og ere mindre paalidelige end da Arbejdet betaltes med $\frac{1}{3}$ af de nuværende Priser."

Vi skulle sluttelig anføre, hvad der er os meddeelt som Gjennemsnit af Fold og Vægt i de forskjellige Dele af Landet, idet vi kun bemærke, at ved Fold altid forståes Tønder paa een Td. Land, og Vægten er angivet i Pd. holl.

Selsingøereggen: Raps 10—12 Fold, Hvede 9—10 til 125—130 Pd., Rug 10—12 til 115—120 Pd., Byg 10—12 til 108—115 Pd., Havre 10—12 til 45—80 Pd., Græs 9—10 til 125—130 Pd.

Sirsholmeggen: Hvede 10—12 Fold til 120—126 Pd., Rug 12—14 til 120—123 Pd., Byg 12—15 til 110—115 Pd., Havre 12—15 Fold.

Frederiksværteggen: Hvede 10—11 Fold til 116—128 Pd., Rug 12—14 til 120 Pd., Byg 14—15, 2r. til 114 Pd. og 6r. til 108, Havre 14—15 til 80—85 Pd. Byggets og Havrens Vægt roses, der har været 2r. Byg til 120 Pd. og 6r. til 112 Pd.

Frederiksfundeggen: Hvede 11 Fold til 118—124 Pd., Rug 12 til 116—120 Pd., Byg 14, 2r. til 116, 6r. til

108—122 Pd., Havre 15 og derover til 78—84 Pd., Urter 8 Fold.

Slangerupengen: Hvede 9—10 Fold til 110—123 Pd., Rug 12—13 til 114—120 Pd., Byg 13—14, 2r. til 100—116 Pd., 6r. til 100—108 Pd., Havre 12 til 78—86 Pd., gule Urter 4 og blaffede Urter 9 Fold.

Frederiksborgegnen: Hvede og Rug 10—12 Fold, Byg og Havre 11—13, Gjennemsnitsvægten er vanskelig at angive, den først høstede Sæd er vægtig, den sidst høstede, der var udsat for en 14 Dages Regn, har tabt i Vægt og Udseende og er en daarlig Handelsvare.

Nordlige Deel af Kjøbenhavns Amt: Hvede 8—11 Fold til 120—122 Pd., Rug 10—12 til 114—118 Pd., Byg 10—12, det 2r. 106—112, det 6r. til 100—112 Pd., Havre 10—12 til 80—85 Pd. og Urter (meest blaffede) 8 Fold. Som en Mærkelighed ansøres, at mange Steder veier det 6r. Byg mere end det 2r. paa Grund af, at det blev tidligere modent og bedre høstet.

Sydlig Deel af Kjøbenhavns Amt: Hvede 10—12 Fold til 124—125 Pd., Rug 12—14 til 118—120 Pd., Byg 13—14 til 110—115 Pd., Havre 12—14 af smuk Dvalitet og Urterne 8 Fold.

Odsherred: Hvede 8—14 Fold til 118—124 Pd., Rug 8—12 Fold til 115—120 Pd., 2r. Byg 10—16 til 110—114 Pd., 6r. Byg 12—20 til 106—112 Pd., Havre 10—14 til 75—85 Pd. og Urter 6—8 Fold.

Egnen mellem **Holbek** og **Kallundborg:** Hvede 8—12 Fold til 120—127 Pd., Rug 12 til 118—120 Pd., 2r. Byg 12—14 til 103—116 Pd., Havre 12 til 81 Pd., Urter 6—9 Fold.

Kallundborgegnen: Hvede 9—13 Fold til 115—126 Pd., Rug 10—14 til 116—120 Pd., Byg 10—15 til 110—115 Pd., Havre 10—14 til 80—85 Pd. og Urter 8—12 Fold.

Fra en Kjøbmand i Kallundborg have vi med Hensyn til Kornarternes Vægt og Bessaffenhed modtaget følgende Under-

retning: Hvede veier i Gjennemsnit 120—121 Pd., den laveste Bøgt er 112 Pd. og den høieste 126 Pd., næsten overalt mere eller mindre angreben af Røst og frembyder et tarveligt Produkt til Udførsel. Chevalierbyg 112—115 Pd., det førstøstede har en god Farve, det sidstøstede er temmelig mørkt. Almindelig 2r. Byg 108—113 Pd., i Reglen af god Farve, 6r. Byg fra Bønderne 101—104 og fra Herregaardene 109—111 i Almindelighed veløstet. Rugen veiede i Efteraaret 118—122 Pd., men er nu, da Stakkerne komme ind, 115—116 Pd., ialmindelighed mindre veløstet og røber overilet Hastværk.

Egnen mellem Kallundborg og Slagelse: Hveden, som her flere Steder er bleven ødelagt af Røst, er meget forskjellig og giver fra 3 til 12 Fuld; i Gjennemsnit kan Udbyttet neppe ansættes høiere end med 8 Fuld, Bøgten er fra 114 til 124 Pd., Rug 10—14 Fuld til 116—120 Pd., 2r. Byg 10—12 til 108—116 Pd., 6r. 12—16 til 100—110 Pd., Havre 10—14 til 80 Pd. og Urter 7—10 Fuld.

Slagelseegnen: Hvede 12—16 Fuld, hvor den ikke har været angrebet af Røst, som forresten i denne Egn langt fra ikke har været saa almindelig som lidt nordligere, var Bøgten fra 111—126 Pd., Rug 10—16 til 115—120 Pd., Byg 12—16 til 108—112 Pd., Havre 12—15 til 80—90 Pd. og Urter 7—10 Fuld.

I Ringstedegnen er Hveden mange Steder aldeles ødelagt af Røst og giver neppe meer end 3—5 Fuld af 110—112 Pd.s Bøgt og derunder; andre Steder og ofte tæt ved de af Røsten ødelagde Marker har man høstet 10—15 Fuld til 120 Pd., i Gjennemsnit tor Hvedeudbyttet ikke ansættes høiere end til 8 Fuld. Rug 10—12 til 114—118 Pd., Byg 12—14 til 108—112 Pd., Havre 10—12 til 80—85 Pd. og Urter 6—10 Fuld.

Egnen syd for Rjøge: Hvede 7 Fuld til 120 Pd., Rug 12 til 124 Pd., Byg 10 til 118 Pd., Havre 8 og Urter 10 Fuld.

Stevnsherred: Hvede 10 Fold til 117—119 Pd., Rug 10 til 117—119 Pd., Byg 12 til 110—112 Pd., Havre 14 til 79—81 Pd. og Urter 8 Fold.

Færøegnen: Hvede 10—11 Fold til 116—126 Pd., Rug 12—14 til 114—116 Pd., Byg 12—14 til 110—116 Pd., Havre 14—16 til 80—85 og Urter 10—12 Fold.

Nestvedegnen: Hvede 8—11 Fold til 116—126 Pd., Rug 10—18 til 114—120 Pd., Byg 8—14 til 106—114 Pd., Havre 10—18 til 75—85 Pd., Urter 6—10 Fold.

Solsteinborgeggen: Hvede 10 Fold til 118—120 Pd., Rug 12 til 115 Pd., Byg 12—14 til 110—112 Pd., Havre 9—10 til 74—75 Pd. og Urter 8—9 Fold.

Eggen mellem Nestved og Bordingborg: Hvede 12 Fold til 125—126 Pd., Rug 10 til 118—119 Pd., Byg 12 til 110 Pd., Havre 8—9 til 80—84 Pd. og Urter 10 Fold.

Præstøegnen: Hvede 9—10 Fold til 120—122 Pd., Rug 9—10 til 116—118 Pd., Byg 13—14 til 108—110 Pd., Havre 10—12 til 78—80 Pd. og Urter 6—8 Fold.

For **Samsø** ere vi ikke istand til at angive Foldene; man anslaaer Afgrøden i Gjennemsnit til 2 Fold under en Middelhøst. Qualiteten er imidlertid god, Hveden veier 126 Pd., Bygget 114—118 Pd. og Havren 85 Pd., men Rugen forholdsvis mindre.

Paa **Møen** har Hveden lidt baade af Rust og Hvedemyggen, men i Almindelighed dog ikke i stort Omfang. Udbyttet anslaaes til 9—10 Fold til en Vægt af omtrent 123 Pd., Rugen 10 til 120 Pd., 2r. Byg 14 Fold paa de større Gaarde og 10 paa Bondergaardene, Vægten 110 Pd.; 6r. Byg har givet mere, enkelte Steder 17 Fold til 104 Pd., Havre 14—15 til 78—80 Pd. og Urter 6—8 Fold.

Paa **Falster** har Hvedemyggen mange Steder gjort Skade, og der naaer man neppe 9 Fold Hvede, men hvor det ikke er Tilfældet 12—13 til 124—126 Pd., Rug 11 til 116—118 Pd., Byg 12—13 til 108 Pd., Havre 12 og blakkede Urter 11 Fold.

Fra **Lolland** vore Efterretninger meget sparsomme, da vi kun have modtaget een Meddelelse fra Egnen mellem Nysted og Rodby, efter Hvede giver 10—14 Fold, men deri medregnet en stor Deel Smaakorn, hidrørende fra Hvedemyggen, Vægt af Graaer fra 108 til 124 Pd., Rug 12—16 Fold til 114—120 Pd., Byg 9—15 til 100—110 Pd., Havre 10—12 og Urter 8—11 Fold, men enkelte Steder mislykkede.

Langeland: Hvede 10—12 Fold til 420—124 Pd., Rug 13—15 til 117—120 Pd., Byg 13—15 til 108—112 Pd., Havre 12—18 til 78—80 Pd. og Urter 10—12 Fold.

Taastrup: Hvede 11—15 Fold til 120—126 Pd., Rug 13—17 til 118—122 Pd., 2r. Byg 12—14 til 104—108 Pd., 6r. Byg 12—16 til 98—104 Pd., Havre 14—16, Urter 8—12 og Viffer 7—9 Fold.

Odenseegnen: Hvede 8 Fold til 134 Pd., Rug 9 til 122 Pd., Byg 7—9 til 104—108 Pd., Havre 8 til 75—80 Pd., Urter 7 og Boghvede 5 Fold. Urterne vare usædvanlig gode, men bleve, ligesom Boghveden, seent og slet høstede.

Egnen mellem **Odense** og **Faaborg:** Hvede 8 Fold til 120—126 Pd., Rug 10 til 118—122 Pd., Byg 8 til 106—110 Pd., Havre 10 til 80 Pd., Boghvede 4 til 106 Pd. og Urter 6 Fold.

Bissenbergegnen: Hvede 8—9 Fold til 120—122 Pd., Rugen 11—12 til 118 Pd., Byg 9—10 til 104—106 Pd., Havre 14—16 til 80—82 Pd. og Boghvede 5—6 Fold.

Benshøst: Hvede 8—10 Fold til 115—120 Pd., Rug 10—12 til 110—118 Pd.; af Provstirug enkelte Steder indtil 20 Fold, Byg 9—10, 2r. Byg til 100—114 og 6r. til 95—100 Pd. og Havre 11—14 Fold til meget forskjellig Vægt fra 70—88 Pd. afhængig af Qualiteten og om det er guul, hvid, broget eller graa Havre.

Thy: Hvede 6—7 Fold, Rug 6—7 til 126 Pd., 6r. Byg 8 til 107 Pd. og Havre 9—10 til 84 Pd.

Løgstøerregnen: Hvede 5 Fold til 120 Pd., Rug 8 til 115 Pd., Byg 10, 2r. til 108 Pd. og 6r. til 100 Pd., Havre 9 til 80 Pd. (af hv. Havre), Urter 5 til 130 Pd. og Boghvede 3 Fold til 90 Pd.

Biborgegnen: Hvede 8 Fold til 125 Pd., Rug 8 til 118 Pd., Byg 10 til 107 Pd., Havre 9 til 86 Pd., Urter 9 til 134 Pd. og Boghvede 7 til 98 Pd.

Den sydlige Deel af **Biborg Amt:** Hvede 6—8 Fold til 122—127 Pd., Rug 8—12 til 118—120 Pd., 2r. Byg 4—6 til 101—108 Pd., 6r. Byg 6—9 til 100—104 Pd., Havre 8 til 72—76 Pd. og graa Foderarter 12 Fold.

Skiveegnen: Paa gode leerholdige Jorder af Rug 8—12 Fold til 116—120 Pd., 6r. Byg 10—12 til 100—104 Pd., Havre 10—12 til 78—80 Pd., men paa lette Sandjorder kun 3—4 Fold Rug og Byg, ja mange Steder kun 2 Fold og 4—6 Fold Havre og Boghvede.

Samrumherred: Rug 6—7 Fold til 116 Pd., Byg 7—8, 2r. til 106 Pd. og 6r. til 100 Pd., Havre 8 til 70—75 Pd., Boghvede mislykket.

Eggen mellem **Ringkjøbing og Varde:** Rug 5—8 Fold til 116 Pd., Byg 7—10 til 106 Pd., Havre paa høiere Steder 8 til 82 Pd., paa lavere Jorder opnaaede den ikke fuld Modenhed. Boghvede mislykket.

Hjertingegnen: Rug 8 Fold til 116 Pd., Byg 8 til 96—106 Pd., Havre 12 til 70 Pd. og Boghvede 5 Fold til 96 Pd.

Mariageregnen: Udbyttet af Høsten saa forskjellig, at ingen bestemte Fold har kunnet opgives; Havren er den Sæd-art, der fljepper bedst. Vægten er for Hvede 122—125 Pd., Rug 112—116 Pd., 2r. Byg 105—108 Pd., 6r. Byg 98 og Havre 80—81.

Eggen nordost for **Randers:** Rug 10 Fold til 114—120 Pd., Byg 10—12, 2r. til 105—107 Pd., 6r. til 101—105 Pd., Havre 8—10 til 73—80 Pd. og Urter 8 Fold.

Eggen mellem **Randers og Viborg:** Hvede, Rug, Byg og Havre 8—10 Fold, Urterne næsten mislykkede, al Sæd meget let.

Eggen mellem **Randers og Aarhus:** Hvede 7—8 Fold til 116—118 Pd., Rug 10 til 112—114 Pd., Byg 12 til 104—106 Pd., Havre 10—14 til 76—80 Pd. og Urter 8—9 Fold.

Frysenborgegnen: Hvede 10 Fold til 108—118 Pd., Rug 10 til 110—119 Pd., Byg meget forskjellig, hvor Oldenborrerne ikke have anrettet Udelæggelser kan regnes paa 10

Fold til 101—106 Pd., Havre, de Steder fljepper ud-
mærket, kan i Gjennemsnit ansættes —10 Fold til 75—
80 Pd.

Narhuuseggen: Hvede, der i Modenheds-Tiden
angrebes af Orme og Rust, gif i og blev ikke moden,
meget Straa, men Kornudbyttet af Aaes kun til 7 Fold til
116—117 Pd., Rug 14—15 til 115—117 Pd., Byg 10—11
til 104—106 Pd., Havre 14—15 til 80 Pd. og Urter til
8 Fold.

Sorsenseggen: Hveden 8 Fold til 118—123 Pd., Rug
8—12 til 112—116 Pd., Byg 8—10 til 106—110 Pd.,
Havre 8—12 til 78—82 Pd., Urter og Boghvede middel-
maadige, men Biffer ret tilfredsstillende.

Eggen vest for **Nabenraa:** Hvede 10 Fold til 120—125
Pd., Rug 7—8 til 114 Pd., Byg 10—12 til 100—104 Pd.,
Havre 10—12 til 75 Pd., Urter $4\frac{1}{2}$ og Boghvede 12 Fold
til 104—108 Pd.

Sunderved: Hvede, der mange Steder er aldeles ødelagt
af Rust, især efter reen Brak, mindre efter Vikkehavre eller
Boghvede, 3—10 Fold til 90—126 Pd., Rug 8—10 til
112—124 Pd., Byg (6r.) 10—13 til 100—105 Pd., Havre
6—9 til 70—80 og Boghvede 3—5 Fold til 80—105 Pd.

Eggen ved **Gram:** Hvede 8—10 Fold til 120—125 Pd.,
Rug 9—12 til 115—120 Pd., Byg (6r.) 8—10 til 100—
105 Pd. og Havre 10—14 til 70—80 Pd.

Eggen ved **Lygumkloster:** Hvede 8 Fold til 122 Pd.,
Rug 7 til 114—115 Pd., Byg (6r.) 10 til 98—100 Pd.,
Havre 8 Fold, Foderarter 10 og Boghvede neppe 7 til
100 Pd.

Hufumeggen: Hvede 12 Fold, Rug 10—12, Byg 14—16,
Havre 24—28, ja indtil 35 Edr., og Bønner 12—14 Fold.
Bægten er ikke angivet.

I det sydstlige **Slesvig** synes Høsten ikke at være falden
heldig ud, og navnlig flages over Hveden, der giver meget
flet og veier endnu flattere, Rugen fljepper derimod meget godt,
Byg og Boghvede jevnt; Havren er tynd og let.